

Handläggare: Inger Blomqvist
Telefon: 08-508 18 039

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2008-05-22

Kartläggning av grundläggande hälso- och sjukvårdsinsatser i särskilda boendeformer för äldre

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner föreliggande rapport.
2. Nämnden uppdrar åt förvaltningen att begära att få åtgärdsplaner från samtliga särskilda boenden senast den 31 augusti.

Ulla Thorslund
Stadsdelsdirektör

Inger Blomqvist
Medicinskt ansvarig sjuksköterska

Sammanfattning

En kartläggning av grundläggande hälso- och sjukvårdsinsatser har gjorts med hjälp av en enkät som sjuksköterskor i stadsdelsområdets vård- och omsorgsboenden har svarat på. Kartläggningen gjordes tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Liljeholmen, Skarpnäck och Älvsjö. Det innebär, att en jämförelse kan göras både mellan de olika boendeformerna och mellan de olika stadsdelarna. De insatser/kvalitetsindikatorer som ingick i kartläggningen var nutrition, tandvård/munstatus, hud och fall/fallskador.

Resultatet av kartläggningen visade stora brister, när det gäller att identifiera riskerna för undernäring, trycksår och fall. Kartläggningen visade också, att det

finns brister i dokumentationen av bedömningar och förslag till åtgärder. Detta är ett stort förbättringsområde.

Resultatet visar på skillnader mellan stadsdelarna, när det gäller antal utförda riskbedömningar. Dock uppfyller ingen stadsdel de uppsatta målen med lägsta acceptabla nivå på 100 %.

Hjälpmiddel som rullstolar, lift och lyftskynken var till största delen individuellt utprovade och väl dokumenterade. Även användandet av sänggrindar och säkerhetssele/bälte var väl dokumenterat.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av medicinska ansvarig sjuksköterska.

Bakgrund

Enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:783) och Socialstyrelsens författning om ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvården (SOSFS 2005:12) ska kvaliteten systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Inom den medicinskt ansvariga sjuksköterskans (MAS) ansvarsområde ligger att följa upp och granska hälso- och sjukvården i stadsdelsnämndens vård- och omsorgsboenden. Kartläggningen är en del av MAS's granskning och tillsyn.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det totala antalet boende i de deltagande stadsdelsområdenas vård- och omsorgsboenden var 2 463 personer. Av dessa var 2 266 inskrivna i hemsjukvården, det vill säga har behov av hälso- och sjukvårdsinsatser regelbundet under mer än 14 dagar. I Farsta stadsdelsområde var 505 personer inskrivna i hemsjukvården. Av dessa var 351 kvinnor och 154 män. Åldern varierade mellan 56 och 102 år.

Nutrition

Med stigande ålder ökar risken för sjukdom och funktionsnedsättning och det kan begränsa den äldres förmåga att äta och få i sig den näring kroppen behöver. Det finns risk för malnutrition/undernäring. Sjuksköterskan ska bedöma om vårdtagaren är undernärld eller vilken risk vårdtagaren har att bli undernärld. Denna bedömning ska ske genom att använda ett bedömningsinstrument, MNA (Mini Nutritional Assessment), som är ett vedertaget instrument och som finns infört i det dokumentationsprogram som infördes i Stockholms stad 2006.

I Farsta stadsdelsområde var användandet av MNA mycket lågt (3,8 %) i förhållande till de andra områdena (totalt 39,1 %). Dock hade de som befanns vara i riskzonen dokumenterade nutritionsinsatser. Bedömning med MNA hade gjorts

för 7,6 % av vårdtagarna vid gruppboendena och för 5,7 % vid servicehuset. I Farsta har sjuksköterskorna i stor utsträckning använt andra metoder för att uppmärksamma risk för undernäring. De flesta har genomfört regelbundna viktkontroller och beräknat BMI (Body Mass Index). Dock måste ett arbete med att implementera det bedömningsinstrumentet intensifieras.

Tandvård

Tandvården är viktig för möjligheten att äta och tillgodogöra sig den näring som kroppen behöver. I Farsta hade 72,3 % av vårdtagarna regelbunden kontakt med tandvård (totalt i samtliga stadsdelar 67,3 %). I sjuksköterskans bedömningar av vårdtagare ingår att göra munstatus samt dokumentera det. I Farsta var det gjort på 34,1 %.

Hud

Sjuksköterska ska bedöma riskerna för trycksår hos alla boende vid särskilda boenden. I Farsta var det gjort på 62,2 % av vårdtagarna. Totalt i alla fem stadsdelarna var det gjort för 49,4 %. I Farsta identifierades 42,4 % av vårdtagarna som riskpatienter och av dem hade 88,7 % dokumenterade insatser för att förebygga trycksår.

Fallskaderisk

Kartläggningen visade att riskbedömning för fall enligt DFRI (Downton Fall Risk Index) eller annat bedömningsinstrument var gjord för 49,5 % av vårdtagarna i samtliga stadsdelar. I Farsta var det gjort för 41,4 %. Andelen vårdtagare som identifierats som riskpatienter var 76,1 % och 92,5 % hade dokumenterade insatser för att förebygga fall.

Det framgick av kartläggningen, att det fanns skillnader mellan stadsdelarna när det gällde antalet utförda riskbedömningar för fall, trycksår och nutrition. Ingen av stadsdelarna uppnådde kravet på lägsta acceptabla nivå gällande att utföra riskbedömningar.

Enhetscheferna måste, genom förbättrad internkontroll se till, att riskbedömningar genomförs och att eventuella åtgärder vidtas och dokumenteras.

Nämnden föreslås godkänna rapporten samt ge förvaltningen i uppdrag att begära att få åtgärdsplaner från samtliga särskilda boenden senast den 31 augusti, där det ska framgå hur och när påtalade brister ska åtgärdas.

Bilaga

Kartläggning av grundläggande hälso- och sjukvårdsinsatser i särskilda boendeformer för äldre.